

KOMENDANT
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Stefana Pasławskiego

Kętrzyn, dnia 30 lipca 2024 r.

WM-NK-SSAM.0910.1.2024

Egz. pojedynczy

Pan pplk SG Tomasz CHWIETKIEWICZ

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Grzechotkach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „*Dokonywanie kontroli granicznej poza kolejnością*”, kontrola planowa realizowana w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Grzechotkach, 14-500 Braniewo.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. z 2020 r., poz. 224). Czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- kierownik zespołu – st. sierż. SG Aleksandra BIELSKA – starszy kontroler Zespołu Kontroli Ruchu Granicznego Grupy Granicznej PSG w Bezledach delegowana do czasowego pełnienia służby w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, na podstawie upoważnienia nr 3/2024 z dnia 22 marca 2024 r.

- członek zespołu – st. chor. szt. SG Renata ŻELAZNA – p.o. starszego specjalisty w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, na podstawie upoważnienia nr 3 II/2024 z dnia 22 marca 2024 r., przeniesiona w trakcie kontroli do innej jednostki organizacyjnej W-MOSG.

Kierownikiem komórki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był pplk SG Tomasz CHWIETKIEWICZ – Komendant Placówki Straży Granicznej w Grzechotkach.

I. ZAKRES KONTROLI

Przedmiotem kontroli było podejmowanie decyzji związanych z udzielaniem zgody na dokonywanie kontroli poza kolejnością, dokumentowanie oraz nadzór służbowy w tym zakresie od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

II. CEL KONTROLI

Przeprowadzenie kontroli miało na celu ocenę działalności jednostki kontrolowanej dokonaną na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości celem kontroli było również ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

III. OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁANOŚCI

W świetle dokonanych przez zespół kontrolny ustaleń w oparciu o przyjęte kryteria oceny pod względem legalności i rzetelności, funkcjonowanie Placówki SG w Grzechotkach w badanym obszarze i okresie **oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**

1. Zgodność z przepisami podejmowanych decyzji związanych z udzielaniem zgody na dokonywanie kontroli poza kolejnością, **oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**:
 - **nieprawidłowości** w tym obszarze dotyczyły wydawania zgody na odprawę poza kolejnością przez osoby do tego nieuprawnione.
2. Dokumentowanie kontroli granicznej poza kolejnością **oceniono pozytywnie**:
 - **pozytywnie** oceniono poprawność oraz kompletność danych zaewidencjonowanych w CBD SG SWK, w jednym przypadku brak podanej przyczyny udzielenia zgody na przejazd bezkolejkowy uznano za uchybienie.
3. Organizację nadzoru służbowego **oceniono pozytywnie**:
 - w PSG w Grzechotkach dokonany został podział zadań i kompetencji pomiędzy osobami funkcyjnymi, grupami oraz zespołami.

IV. USTALENIA DOKONANE W TRAKCIE KONTROLI

1. **Zgodność z przepisami podejmowanych decyzji związanych z udzielaniem zgody na dokonywanie kontroli poza kolejnością.**

Dokonywanie kontroli granicznej poza kolejnością następuje na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lipca 2019 r. w sprawie kontroli granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1336). Ustęp 2 tego paragrafu stanowi, iż kontroli granicznej poza kolejnością można dokonać również w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby zainteresowanej, za zgodą wyrażoną ustnie lub pisemnie, każdorazowo przez właściwego miejscowo Komendanta Placówki Straży Granicznej lub upoważnionego przez

niego funkcjonariusza. Fakt udzielenia zgody w tym przypadku należy odnotować w dokumentacji służbowej.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. funkcjonariusze PSG w Grzechotkach zarejestrowali 20 zdarzeń/odpraw¹ poza kolejnością w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach (*książka służby CBD SG SWK – zdarzenie 115 – odprawa graniczna poza kolejnością*). W odniesieniu do 17 przypadków zgoda udzielona była ustnie przez kierownika zmiany, gdyż zainteresowani zwracali się z prośbą o jej udzielenie w trakcie oczekiwania na odprawę graniczną. W 3 przypadkach zgody udzielił Komendant Placówki Straży Granicznej w Grzechotkach. Powyższa zgoda udzielona była ustnie w oparciu o informacje uzyskane od kierownika zmiany pełniącego aktualnie służbę.

Komendant PSG w Grzechotkach, Poleceniem Nr 1/20 z dnia 5 marca 2020 r. określił, iż uprawnieni do wydawania zgody na dokonywanie kontroli granicznej poza kolejnością w szczególnie uzasadnionych przypadkach są wyłącznie Zastępcy Komendanta PSG w Grzechotkach oraz funkcjonariusze wyznaczeni do pełnienia służby kierownika zmiany w trakcie pełnienia tej służby. Ponadto funkcjonariuszom wydaje się pisemne upoważnienia w tym zakresie.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż funkcjonariusz pełniący obowiązki kierownika zmiany nie posiadał aktualnego upoważnienia w przedmiotowym zakresie. Na podstawie informacji z WKiSz WMOSG² wskazujących okres pełnienia służby na stanowisku kierownika zmiany lub p.o. kierownika zmiany, a także kopii upoważnień³ ustalono, iż funkcjonariusz wydał dwie zgody (nr zdarzenia 02-006/2023/224/23273 oraz 02-006/2023/250/26122) na przejazd poza kolejnością nie posiadając aktualnego upoważnienia w przedmiotowym zakresie, t.j. funkcjonariusz pełnił obowiązki na stanowisku kierownika zmiany, natomiast posiadał upoważnienie na stanowisku starszego kontrolera. Ponadto zespół kontrolny ustalił, iż w zdarzeniu nr 02-006/2023/361/39144 zgodnie z jego opisem, zgodę na przejazd poza kolejnością wydał funkcjonariusz, który nie pełnił w tym czasie funkcji kierownika zmiany i nie posiadał przedmiotowego upoważnienia.

W *Ewidencji upoważnień Komendanta PSG w Grzechotkach*, RWD Nr 138 poz. 1, B-Rdet. WM-GR-4/21⁴, prowadzonej od dnia 5 stycznia 2021 r. brak jest wpisów, iż ww. funkcjonariuszom wydano przedmiotowe upoważnienia. Za powyższe nieprawidłowości ponosi odpowiedzialność emerytowany funkcjonariusz, który realizował obowiązki związane z przygotowaniem upoważnień, a także prowadzeniem ewidencji w tym zakresie. Przyczyną powyższego było przeoczenie. Ponadto stwierdzono, iż kontrolowany podmiot nie posiadał egzemplarzy upoważnień przeznaczonych do akt jednostki organizacyjnej. Kopie upoważnień uzyskano z WKiSz W-MOSG z akt osobowych funkcjonariuszy. Jak wynika z informacji przekazanej przez PSG w Grzechotkach funkcjonariusz odpowiedzialny za prowadzenie ewidencji i zarządzanie upoważnieniami, nie dokonał archiwizacji przed odejściem na emeryturę. Powyższe może świadczyć o utracie kontroli nad dokumentacją.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

¹ Akta kontroli, str. 678-679.

² Akta kontroli, str. 24-30.

³ Akta kontroli, str. 273-501.

⁴ Akta kontroli, str. 502-631.

2. Dokumentowanie kontroli granicznej poza kolejnością pod kątem rzetelności.

Zarządzenie Nr 1 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 stycznia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu gromadzenia i przetwarzania informacji z zakresu ochrony granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego oraz zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji (Dz. Urz. KGSG z 2015 r. poz. 1 ze zm.), w §5 ust. 3 zobowiązuje funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej by przetwarzane informacje były dokładne, aktualne oraz zgodne z prawem. Natomiast w załączniku nr 1 części III ust. 11 ww. zarządzenia określono, że zakres informacji przetwarzanych w zbiorze informacji, odzwierciedla zdarzenia występujące w służbie: pkt. 16 - *odprawa graniczna poza kolejnością*.

CBD SG SWK jest częścią Centralnych Zbiorów Informacji utworzonych w Straży Granicznej, które obejmuje przetwarzanie danych związanych z odprawą graniczną poza kolejnością (część III ust. 11 pkt. 16 załącznika nr 1 do ww. zarządzenia nr 1). Wszystkie zdarzenia dotyczące odprawy poza kolejnością w okresie objętym kontrolą zostały zaewidencjonowane poprawnie.

Stosownie do *Polecenia Komendanta Placówki Straży Granicznej w Grzechotkach* nr 1/20 z dnia 5 marca 2020 r. zdarzenia związane z udzieleniem zgody na dokonanie kontroli granicznej poza kolejnością należy ewidencjonować z kodem 115 w systemie CBD SG SWK z określeniem przyczyny jej wydania. W przypadku zdarzenia nr 02-006/2023/8/744⁵ brak jest przyczyny zaewidencjonowanej odprawy granicznej poza kolejnością co uznano za uchybienie. Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

3. Organizacja nadzoru służbowego.

W Placówce Straży Granicznej w Grzechotkach obowiązuje *Wewnętrzny Podział Zadań*⁶ zgodnie, z którym Komendant jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy i pracowników Placówki. Kieruje on pracą osobiście oraz poprzez właściwych Zastępców i Kierowników Grup. Z kolei właściwy Zastępca Komendanta organizuje i nadzoruje wdrażanie do stosowania obowiązujących w Straży Granicznej aktów prawnych, ich przestrzeganie oraz organizowanie i przeprowadzanie w tym zakresie szkoleń. Ponadto nadzoruje funkcjonowanie Systemu Wspomagania Kierowania (CBD SG SWK) w zakresie planowania oraz dokumentowania przebiegu służby granicznej w PSG w Grzechotkach. Z kolei Grupa Graniczna odpowiada za bieżące dokonywanie wpisów w CBD SG SWK oraz prowadzenie dokumentacji służbowej będącej na stanie służby dyżurnej operacyjnej.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie.

V. ZALECENIA

W świetle dokonanych ustaleń kontroli, w celu usprawnienia działalności kontrolowanej jednostki polecam:

- a) zwrócić uwagę funkcjonariuszom wyznaczonym do pełnienia służby kierownika zmiany na konieczność poprawnego oraz kompletnego ewidencjonowania danych w CBD SG SWK zgodnie z Poleceniem Nr 1/20 Komendanta PSG w Grzechotkach,

⁵ Akta kontroli, str. 680-681.

⁶ Akta kontroli, str. 632-677.

- b) zapoznać funkcjonariuszy odpowiedzialnych za prowadzenie dokumentacji służbowej objętej zakresem kontroli z jej wynikami oraz zwrócić uwagę na jej rzetelne prowadzenie w związku z udzielaniem imiennych upoważnień wydanych przez Komendanta PSG w Grzechotkach,
- c) dokonać przeglądu dokumentacji w zakresie upoważnień, a w przypadku potwierdzenia jej utraty podjąć czynności przewidywane w § 69 Decyzji Nr 167 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 26 listopada 2020 r. w *sprawie instrukcji kancelaryjnej Straży Granicznej* (Dz. Urz. KGSG z 2020 poz. 59 ze zm.)

VII. WNIOSKI

Nie formułowano wniosków pokontrolnych.

W myśl art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224) proszę w terminie **30 dni** od otrzymania niniejszego wystąpienia pisemnie poinformować o sposobie wykonania zaleceń, lub przyczyn ich niewykonania albo innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Z poważaniem

KOMENDANT
Warmińsko-Mazurskiego Oddziału
Straży Granicznej

p.o. pplk SG Daniel WOJTASZKIEWICZ
/podpisano elektronicznie certyfikatem kwalifikowanym/

Wykonano w egz. pojedyńczym- po nadaniu a/a
Wykonała: A. Bielska ☎ 6643619
Dnia 30.07.2024 r.